

V I Lenin

Brev till de tyska kommunisterna

Kära kamrater!

Jag ämnade i en utförlig artikel framlägga min åsikt om lärdomarna av Kommunistiska Internationalens III kongress. Tyvärr har jag på grund av sjukdom hittills inte kunnat ta itu med detta arbete. Fastställandet av ert partis, "Tysklands Förenade Kommunistiska Parti" (TFKP), kongress till den 22 augusti föranleder mig att skynda på med detta brev, vilket jag måste avsluta om några timmar, för att jag skall hinna sända det till Tyskland.

Såvitt jag kan bedöma, är det kommunistiska partiets läge i Tyskland särskilt svårt. Det är förklarligt.

Först och främst tillspetsade Tyskland internationella läge ända sedan slutet av år 1918 utomordentligt snabbt och skarpt dess inre revolutionära kris och drev proletariatet till omedelbart erövrandet av makten. Samtidigt kastade sig både den tyska och hela den internationella bourgeoisien, utmärkt beväpnade och organiserade samt med lärdom av "rysk erfarenhet", med vilt hat över det tyska proletariatet. Tiotusenden av Tysklands bästa folk, dess revolutionära arbetare, har dödats och pinats ihjäl av bourgeoisien och dess hjältar, Noske & Co., av dess direkta tjänare, Scheidemännerna & Co., av dess indirekta och "raffinerade" (och därför särskilt värdefulla) hjälpare "II½ Internationalens" riddare med sin nedriga karaktärlöshet, vacklan, pedanteri och källborgerlighet. Den beväpnade bourgeoisien har anställt jakt på obeväpnade arbetare och dödat dem massvis, dödat deras ledare, i det de systematiskt lagt sig i bakhåll för den ene efter den andre och härvid utmärkt utnyttjat de kontrarevolutionära tjuten från de båda schatteringarna bland socialdemokraterna, såväl den scheidemanska som den kautskyistiska. Till följd av dröjsmålet med klyvningen och till följd av trycket från den förhandenvarande traditionen om "enhet" med kapitalets fala (Scheidemann, Legien, David & Co.) och karaktärlösa (Kautsky, Hilferding & Co.) band av lakejer, hade de tyska arbetarna till krisen intet revolutionärt parti. Hos varje ärlig och klassmedveten arbetare, som tog Baselmanifestet av år 1912 för klingande mynt och inte för en "skrivelse" av "II" och "II½" kategorins odågor, vaknade hatet till den gamla tyska socialdemokratin opportunistisk med otrolig skärpa, och detta hat – den ädlaste och största känslan som de bästa ur den förtryckta och exploaterade massan kan hysa – förblindade människorna och tillät dem inte att kallblodigt överväga och utarbeta sin riktiga strategi som svar på de beväpnade, organiserade, av "den ryska erfarenheten" skolade och av England, Frankrike och Amerika understödda ententekapitalisternas förträffliga strategi, detta hat förorsakade ett förtidigt uppror.

Detta är orsaken till att den revolutionära arbetarrörelsens utveckling i Tyskland ända från slutet av år 1918 haft att gå en särskilt tung och kvalfull väg. Men den har gått och går (o)avvänt framåt. Det är ett obestridligt faktum att arbetarmassorna, den verkliga majoriteten av de arbetande och exploaterade i Tyskland, både de som är organiserade i de gamla mensjevikiska (d. v. s. bourgeoisien tjänande) fackförbunden och de helt eller nästan oorganiserade småningom radikaliseras. Inte förlora besinningen och uthålligheten; – systematiskt rätta felen från det förflutna; – ståndaktigt tillkämpa sig majoriteten av arbetarmassorna såväl inom som utanför fackföreningarna; – tålmodigt bygga upp ett starkt och insiktsfullt kommunistiskt parti, som verkligen förmår leda massorna vid varje vändning i händelsernas utveckling; – utarbeta åt sig en strategi, som står i nivå med den mest "upplysta" (av sekellång erfarenhet i allmänhet och av "den ryska erfarenheten" i synnerhet) och framskridna bourgeoisiens bästa internationella strategi – det är vad det tyska proletariatet bör göra och vad det kommer att göra, det är detta som garanterar det segern.

Å andra sidan försvåras i nuvarande ögonblick Tysklands Kommunistiska Partis brydsamma läge ytterligare genom avskiljandet av de dåliga kommunisterna till vänster (”Tysklands Kommunistiska Arbetarparti”, TKAP) och till höger (Paul Levi med sin lilla tidskrift: ”Vår väg” eller ”Sovjet”).

”Vänstermännen” eller TKAP-isterna* har av oss erhållit tillräckliga varningar på den internationella arenan med början på Kommunistiska Internationalens II kongress. Så länge det ännu inte utformats tillräckligt starka, erfarna och inflytelserika kommunistiska partier, åtminstone i de viktigaste länderna, måste vi finna oss i att halvanarkistiska element deltagit på våra internationella kongresser, och detta är t. o. m. i viss grad nyttigt. Det är nyttigt i den mån dessa element tjänar som ”avskräckande åskådningsexempel” för oerfarna kommunister, men även i den mån de själva ännu är i stånd att ta lärdom. Över hela världen sönderfaller anarkismen och detta började inte i går utan har pågått ända sedan början av det imperialistiska kriget 1914-1918 – i två strömningar: en sovjetvänlig och en sovjetfientlig, en som är för och en mot diktatur. Denna anarkisms sönderfallsprocess måste man låta nå full mognad. I Västeuropa finns det nästan ingen människa, som genomlevt någon stor revolution; de stora revolutionernas erfarenhet är där nästan helt bortglömd. Men övergången från önskan att vara revolutionär och från samtal (och resolutioner) om revolutionen till ett verkligt revolutionärt arbete är en mycket svår, långsam och smärtsam övergång.

Det är emellertid klart, att man endast till en viss gräns kan och får ha fördragsamhet med de halvanarkistiska elementen. I Tyskland har vi fördragit dem mycket länge. Kommunistiska Internationalens III kongress har tillställt dem ultimatum med bestämd termin. Om de nu själva skulle utträda ur Kommunistiska Internationalen, så vore det så mycket bättre. För det första skulle de befria oss från besväret att utesluta dem. För det andra hade man nu särskilt utförligt och särskilt påtagligt demonstrerat och med noggranna fakta bevisat inför alla vacklande arbetare och inför alla, som dragits till anarkismen av hat till den gamla socialdemokratins opportunist, att Kommunistiska Internationalen varit tålig, att den alls inte drivit ut anarkisterna omedelbart och ovillkorligen samt att den uppmärksam lyssnat till dem och hjälpt dem att ta lärdom.

Nu bör man ägna TKAP-isterna mindre uppmärksamhet. Genom vår polemik mot dem gör vi endast reklam för dem. De är för okloka; att ta dem på allvar är oriktigt; att vredgas på dem lönar sig inte. Inflytande på massorna har de inte och kommer inte att få, om vi inte själva kommer att begå fel. Vi låter denna lilla riktning dö en naturlig död, arbetarna kommer själva att bli klara över dess bankrutt. Vi skall utförligare propagera och i handling tillämpa de organisatoriska och taktiska besluten på Kommunistiska Internationalens III kongress och mindre göra reklam för TKAP-isterna genom polemik mot dem. Radikalismens barnsjukdom kommer att gå om och förgå med rörelsens tillväxt.

På precis samma sätt hjälper vi nu onödigt även Paul Levi och gör onödig reklam för honom genom att polemisera mot honom. Han önskar nu bara att vi också skulle strida med honom. Efter de beslut, som fattats av Kommunistiska Internationalens III kongress, måste man glömma honom, ägna all uppmärksamhet och alla krafter åt ett fredligt (utan träta, utan polemik och utan påminnelse om gårdagens slagsmål) sakligt och positivt arbete i överensstämmelse med vår III kongress’ beslut. Mot detta allmänna och enhälliga beslut av III kongressen syndar, enligt min övertygelse, inte så litet kamrat K. Radeks artikel ”III världskongressen om marsaktionen och den framtida taktiken” (i det förenade tyska kommunistiska partiets centralorgan Rote Fahne, den 14 och 15 juli 1921). Denna artikel, som en kamrat ur de polska kommunisternas krets sänt mig, är utan ringaste nytta – och till direkt skada för saken – riktad inte bara mot Paul Levi (vilket ju vore alldeles betydelselöst) utan

* ”TKAP-ister” – medlemmar av TKAP – Tysklands Kommunistiska Arbetarparti. – *Red.*

även mot Klara Zetkin. Men Klara Zetkin avslöt själv under III kongressen i Moskva ett "fredsfördrag" med Förenade Tyska Kommunistiska Partiets CK ("Centralen") om vänskapligt fraktionsfritt arbete! Och denna överenskommelse blev godkänd av oss alla. I sin opassande polemiska iver har kamrat K. Radek gjort sig skyldig till en sådan direkt osanning som att tillskriva Zetkin den tanken, att hon "uppskjuter" (verlegt) "varje aktion av partiet" (jede allgemeine Aktion der Partei) "till den dag, då de stora massorna reser sig" (auf den Tag, wo die grossen Massen aufstehen werden). Det är klart att kamrat K. Radek med sådana metoder visar Paul Levi en sådan tjänst, att han inte ens kunde önska sig en bättre. Paul Levi skulle ju bara önska att stridigheterna skulle dra ut i det oändliga, att så många människor som möjligt skulle dras in i stridigheterna och att man skulle försöka stöta bort Zetkin från partiet genom brott mot denna "fredliga överenskommelse", som hon avslutat och som hela Kommunistiska Internationalen godkänt. Kamrat K. Radek har med sin artikel gett ett belysande exempel på, hur man hjälper Paul Levi "från vänster".

Här måste jag klargöra för de tyska kamraterna, varför jag så länge försvarade Paul Levi på III kongressen. För det första därför att jag blev bekant med Levi genom Radek i Schweiz 1915 eller 1916. Levi var redan då bolsjevik. Och jag kan inte låta bli att hysa ett visst misstroende mot den, som övergått till bolsjevismen *först efter* dess seger i Ryssland och en rad segrar på den internationella arenan. Men naturligtvis är denna orsak relativt betydelselös, ty personligen känner jag likväl Paul Levi ytterst litet. Ojämförligt viktigare var den andra orsaken, nämligen att Levi i *det väsentliga hade rätt* i mycket av sin kritik mot marsaktionen i Tyskland 1921 (naturligtvis inte i den meningen att denna aktion skulle varit någon "kupp"; detta Paul Levis påstående är struntprat).

Visserligen har Levi gjort allt möjligt och mycket omöjligt för att försvaga och fördärva sin kritik och att för sig och andra försvåra förståelsen av *det väsentliga* i den massa detaljer, i vilka han påtagligen har orätt. Levi ger sin kritik en otillåtlig och skadlig form. Levi, som för andra predikar en försiktig och överlagd strategi, har själv uppfört sig dummare än varje pojkvasker, i det han inlät sig i strid för tidigt, så oförberett och oskickligt, så ohyfsat att han troligen förlorat "striden" (och för många år försvårat eller förstört arbetet för sig), ehuru kan kunnat och bort vinna den. Levi uppförde sig som en "intellektuell anarkist" (om jag inte misstar mig, heter det på tyska Edelanarkist) i stället för att uppträda som en organiserad medlem av den proletära Kommunistiska Internationalen. Levi har brutit mot disciplinen.

Genom dessa otroligt dumma fel har Levi försvårat koncentrerandet av uppmärksamheten på *det väsentliga*. Och *det väsentliga*, d. v. s. värderingen *och korrigeringen* av de talrika fel, som begicks av Tysklands Förenade Kommunistiska Parti under marsaktionen 1921, har haft och har en väldig betydelse. För klarläggandet och rättandet av dessa fel (som av några upphöjts till den marxistiska taktikens pärlor) *var det nödvändigt* att stå på *högra flygeln* under Kommunistiska Internationalens III kongress. Annars hade Kommunistiska Internationalens *linje* varit *oriktig*.

Jag försvarade och måste försvara Levi, eftersom jag framför mig hade sådana motståndare till honom, vilka helt enkelt skrek om "mensjevism" och "centrism" utan att vilja se marsaktionens fel och nödvändigheten av att klargöra och rätta dem. Dylika personer har förvandlat den revolutionära marxismen till en karikatyr och kampen mot "centrismen" till en löjlig sport. Dylika personer hotade att tillfoga hela saken den största skada, ty "ingen i världen är i stånd att kompromettera revolutionära marxister, om de inte komprometterar sig själva".

Jag sade till dessa personer: låt oss anta, att Levi blivit mensjevik. Då jag personligen känner honom obetydligt, skall jag inte envisas, om man bevisar detta för mig. Men t. v. är det ännu inte bevisat. Än så länge är det endast bevisat, att han *tappat huvudet*. Och att bara därför

förklara en person för mensjevik, är barnslig dumhet. Det är en långvarig och svår sak att utbilda erfarna och inflytelserika partiledare. Men därförutan förblir proletariatets diktatur och dess ”enhetliga vilja” en fras. Hos oss i Ryssland varade det 15 år (1903-1917) att utbilda en ledargrupp, 15 års kamp mot mensjevismen, 15 års förföljelse av tsarismen, 15 år bland vilka den första revolutionens år (1905), en stor och mäktig revolution ingick. Och likväl har det hos oss förekommit sådana beklagliga fall, då till och med de förträffligaste kamrater ”tappat huvudet”. Om de västeuropeiska kamraterna inbillar sig, att de är säkerställda mot sådana ”beklagliga fall”, så är detta en barnslighet, som man måste bekämpa.

Man skulle ha uteslutit Levi för disciplinbrott. Taktiken hade måst bestämmas *på grundvalen* av det noggrannaste klagorörelse och rättande av felen från marsaktionen 1921. Om Levi *efteråt* får lust att uppföra sig på sitt gamla sätt, så bekräftar han det riktiga i sin uteslutning, då blir det med så mycket större styrka och övertygelse bevisat för de vacklande och tvekande arbetarna, att III kongressens beslut angående Paul Levi var fullständigt riktigt.

Och ju försiktigare jag på kongressen gjorde min värdering av Levis fel, desto säkrare kan jag nu säga, att Levi skyndat sig att bekräfta de värsta förväntningar. Jag har framför mig nr 6 av hans tidskrift Unser Weg (den 15 juli år 1921). Av ett redaktionellt meddelande i början av journalen framgår det att Paul Levi har kännedom om III kongressens beslut. Hans svar på dem? Mensjevistik snack om ”stor bannlysning” (grosser Bann), om ”kanonisk rätt” och om att han kommer att ”behandla” dessa beslut ”med fullständig frihet” (in vollständiger Freiheit). Vilken frihet kan bli fullständigare, när en person är befriad från namnet parti-medlem och medlem av Kommunistiska Internationalen! Men, ser ni, hos honom, hos Levi, kommer medlemmar av partiet att medarbeta anonymt !

Att börja med: förtal mot partiet, anfall från bakhåll och skadegörelse av partiets arbete.

Sedan: en saklig behandling av kongressbesluten.

Det är storslaget.

Men därigenom slår Levi slutgiltigt ihjäl sig själv.

Paul Levi önskar förlänga trätan.

Det blir det största strategiska fel att tillfredsställa denna önskan. Jag skulle råda de tyska kamraterna att förbjuda polemik i partiets dagspress mot Levi och hans lilla tidskrift. Man skall inte göra reklam för honom. Man får inte låta honom leda bort det kämpande partiets uppmärksamhet från det viktiga till det oviktiga. Om det skulle bli ytterst nödvändigt att polemisera i vecko- och månadstidskrifter eller i broschyrer, bör man så vitt möjligt inte göra TKAP-isterna och Paul Levi den tjänsten att nämna dem vid namn utan helt enkelt tala om ”några inte så värst snillrika kritiker, vilka ovillkorligen vill kalla sig kommunister”.

Det påstås, att på det senaste utvidgade CK-mötet till och med den vänstersinnade Friesland blev tvungen att uttala sig skarpt emot Maslov, som spelar vänsterman och vill tävla i ”centristhets” som om det vore en sport. Detta Maslovs (milt sagt) okloka beteende har också kommit till uttryck här i Moskva. Det tyska partiet borde sannerligen beordra denne Maslov med ett par tre av hans meningsfränder och vapenbröder, vilka tydligen inte vill iaktta ”fredsfördraget” och handlar oförnuftigt, till Sovjetryssland på ett par år. Vi skulle finna en hälsosam sysselsättning åt dem. Vi skulle göra om dem. Och det vore till påtaglig nytta för den internationella och den tyska rörelsen.

De tyska kommunisterna måste till varje pris göra slut på det inbördes slagsmålet, avlägsna de bråkiga elementen på båda sidorna, glömma Paul Levi och TKAP-isterna och ta itu med verkligt arbete.

Arbete finns det mycket.

* * *

De taktik- och organisationsresolutioner, som Kommunistiska Internationalens III kongress antog, innebär enligt min mening ett stort steg framåt för rörelsen. Alla krafter måste anspännas för att förverkliga båda dessa resolutioner. Det är svårt. Men det kan och måste göras.

Till en början måste kommunisterna proklamera sina principer inför hela världen. Detta skedde på första kongressen. Det var det första steget.

Det andra steget var att organisatoriskt konstituera Kommunistiska Internationalen och utarbeta inträdesvillkoren till densamma – d. v. s. villkoren för ett verkligt avståndstagande från centrister, från bourgeoisiens direkta och indirekta agenter inom arbetarrörelsen. Detta skedde på II kongressen.

På III kongressen måste man börja ett effektivt, positivt arbete och konkret fastställa *hur* man med lärdom av den redan påbörjade kommunistiska kampens praktiska erfarenhet skall arbeta i fortsättningen i taktiskt och organisatoriskt avseende. Även detta tredje steg har vi tagit. Vi har en armé av kommunister i hela världen. Den är ännu dåligt utbildad och dåligt organiserad. Det vore till största skada för saken att glömma denna sanning eller frukta att erkänna den. Denna armé måste på ett effektivt sätt med största varsamhet och stränghet kontrollera sig själv, studera sin egen rörelses erfarenhet, hur man bör undervisa, hur man bör organisera och dra lärdom av varje manöver, av olikartade strider och av offensiva och defensiva operationer. Utan denna långvariga och svåra skola kan man inte segra.

Huvudfrågan i den internationella kommunistiska rörelsens läge sommaren 1921 var, att några av de bästa och mest inflytelserika delarna av Kommunistiska Internationalen ej förstod denna uppgift fullständigt riktigt, de *överdrev* något ”kampen mot centrismen” och *överskred något* den gräns, bortom vilken denna kamp förvandlas till sport och bortom vilken komprometterandet av den revolutionära marxismen börjar. Detta var III kongressens huvudfråga.

Överdriften var obetydlig. Men faran därav var kolossal. Det var svårt att bekämpa den, ty överdriften begicks av de i verkligheten bästa och hängivnaste elementen, utan vilka det kanske inte ens hade funnits någon Kommunistisk International. I de taktiska korrigeringar, som publicerats i tidningen Moskva* på tyska, franska och engelska språken undertecknade av de tyska, ungerska och italienska delegationerna, kom denna överdrift till fullkomligt bestämt uttryck – så mycket bestämdare som dessa korrigeringar fogades till det redan (efter långvarigt och allsidigt förberedelsearbete) avslutade resolutionsförslaget. Förkastandet av dessa korrigeringar var ett *uträtande* av Kommunistiska Internationalens linje, det var en seger över faran för överdrift.

Och en överdrift skulle, om den inte bleve korrigerad, säkert bringa Kommunistiska Internationalen till undergång. Ty ”ingen i världen kan kompromettera revolutionära marxister, om de inte komprometterar sig själva”. Ingen i världen kan hindra kommunisternas seger över II och II½ Internationalen (och i de förhållanden, som råder i det tjugonde århundradets Västeuropa och Amerika efter det första imperialistiska kriget, betyder detta seger över bourgeoisien), *om* inte kommunisterna själva hindrar det.

Men att överdriva, om även det allra ringaste, betyder just att förhindra segern.

* Daglig tidning, som under Kommunistiska Internationalens III kongress utkom på tre språk: engelska, tyska och franska. – *Red.*

Att överdriva kampen mot centrismen innebär att *rädda* centrismen, att stärka dess ställning och dess inflytande över arbetarna.

Vi har under perioden mellan II och III kongresserna lärt oss att i internationell måttstock föra en segerrik kamp mot centrismen. Det är bevisat i handling. Vi skall fortsätta denna kamp (uteslutningen av Levi och Serratis parti) till slutet.

Men att bekämpa oriktiga överdrifter i kampen mot centrismen har vi *ännu inte* lärt oss i internationell skala. Vi har emellertid insett denna vår brist, vilket III kongressens förlopp och resultat bevisat. Och just därför att vi erkänt vår brist, *kommer vi att befria oss från den*.

Och då kommer vi att bli oöverbärliga, ty utan stöd inom proletariatet (genom II och II½ Internationalens borgerliga agenter) är bourgeoisien i Västeuropa och Amerika *inte i stånd* att behålla makten.

En noggrannare och solidare förberedelse till de nya, alltmera avgörande såväl försvars- som offensivstriderna – det är det grundläggande och huvudsakliga i III kongressens beslut.

”Kommunismen blir i Italien en aktiv masskraft, om det italienska kommunistiska partiet oböjligt kommer att oupphörligt kämpa mot Serratis opportunistiska politik och samtidigt upprätthålla en intim förbindelse med de proletära massorna i fackföreningarna, vid strejker och i kampen mot fascisternas kontrarevolutionära rörelse, om det kommer att förena arbetarklassens massaktioner och förvandla dess elementära utbrott till omsorgsfullt förberedda strider ...”

”Ju bättre Tysklands Förenade kommunistiska parti kommer att anpassa sina kampparoller till det faktiska saken och ju noggrannare det lär känna detta läge, desto framgångsrikare kommer det att kunna genomföra massaktioner och desto mera samstämmiga blir dessa aktioner ...”

Så lyder de väsentliga ställena i III kongressens taktikresolution.

Att vinna proletariatets majoritet över på vår sida – det är ”den viktigaste uppgiften” (rubriken till § 3 i taktikresolutionen).

Denna erövring av majoriteten uppfattar vi naturligtvis inte formellt, som den kälkborgerliga ”demokratins” riddare från II½ Internationalen gör det. Då hela Roms proletariat i juli 1921 *följde* kommunisterna mot fascisterna, såväl det reformistiska proletariatet från fackföreningarna som det centriska från Serratis parti, så var detta *att vinna* arbetarklassens *majoritet* på vår sida.

Detta var ännu långt, långt ifrån en avgörande erövring; den var endast partiell, endast tillfällig och lokal. Men det var en erövring av majoriteten. En sådan erövring är möjlig – till och med då proletariatets majoritet formellt följer borgerliga ledare eller ledare, som genomför en borgerlig politik (sådana är alla II och II½ Internationalens ledare), eller då proletariatets majoritet vacklar. En sådan erövring befinner sig i ständig framryckning på allt sätt och överallt i hela världen. Vi skall förbereda den solidare och omsorgsfullare och inte avstå från ett enda allvarligt fall, då bourgeoisien tvingar proletariatet att resa sig till kamp, samt lära oss att riktigt bestämma det ögonblick, då proletariatets *massor inte kan avstå ifrån* att resa sig tillsammans med oss.

Då är segern tryggad, hur svåra de enskilda nederlagen och de enskilda övergångarna i vårt stora fälttåg än må vara.

Våra taktiska och strategiska metoder är ännu underlägsna (om man bedömer i internationell skala) bourgeoisiens utmärkta strategi, vilken lärt av Rysslands exempel och inte låter ”överrumpla” sig. Men vi har mera, omätligt mera krafter, vi lär oss taktik och strategi och vi har drivit denna ”vetenskap” framåt på erfarenheten av marsaktionens fel år 1921. Vi kommer att fullständigt tillägna oss denna ”vetenskap”.

Våra partier är ännu i det stora flertalet länder långt ifrån sådana, som äkta kommunistiska partier måste vara, den verkligt revolutionära och enda revolutionära klassens äkta avantgarden, i vilka alla partiets medlemmar mangrant deltar i kampen, i rörelsen och i massornas dagliga liv. Men vi känner denna vår brist och vi har med största påtaglighet avslöjat den i III kongressens resolution om partiets arbete. Och denna brist kommer vi att övervinna.

Kamrater, tyska kommunister! Tillåt mig sluta med den önskan, att er partikongress den 22 augusti med fast hand och för alltid gör slut på käbblet med dem, som avskiljt sig åt höger och åt vänster. Sluta upp med kampen inom partiet! Ned med envar, som ännu direkt eller indirekt vill dra ut på den. Vi känner nu vår uppgift mycket tydligare, konkretare och påtagligare än i går; vi är inte rädda för att öppet påpeka våra fel för att rätta dem. Vi skall nu ägna alla krafter åt partiet, åt dess bättre organisering, åt höjandet av dess arbetes kvalité och innehåll, åt åstadkommandet av en intimare förbindelse med massorna och åt utarbetandet av en alltmer riktig och noggrann taktik och strategi för arbetarklassen.

Med kommunistisk hälsning.

N. Lenin

14 augusti 1921.